

[Fuglsang]

pressen på en måde, som udelukker en fri meningsbrydning i vidt omfang, af tidsskrifterne, hvor en stor del af befolkningen får sit kulturelle behov dækket af de store ugebladskoncerner. Det er ikke blot børnene, men det er store dele af befolkningen fra vugge til grav, der herigennem får et falsk billede af deres egen virkelighed og derigennem søges bedøvet og pacificeret. Der er forlagene, filmene, grammofonselskaberne og mange, mange andre af den slags organer.

Nu griber commercialiseringen ind på andre områder, bl. a. dybere ind på idrættens område. Ved siden af det oprindelige motto med den sunde sjæl i det sunde legeme træder nu sponsorernes profitinteresser. Carlsberg kørte engang med et slagord, der lød, at overskuddet tilfaldt nationen, og det fik afholdsbevægelsen megen fornøjelse af. Men nu skal fodboldspillerne på deres rygge reklamere for det øl, som drikkes på tribunen, hvorefter det ude i verden bliver mere og mere moderne at kyle de tomme flasker efter dommeren. Det synes jeg faktisk ikke idrætten har fortjent. Den har fortjent andre og bedre arbejdsvilkår. Men også her falder der et tungt ansvar på de politiske kræfter, der tror, at samfundet tjener noget ved at spare på idrætten.

Ministeren talte med rette om skolens rolle og forpligtelser. Nu skønner jeg, at han i forvejen har lagt op til en samtale med sin kollega inden for undervisningssektoren om principperne og virkeliggørelsen af dem. Forhåbentlig kan han også se det forkastelige i, at idrætten i de nye timeplaner ikke bliver bedre, men nærmere ringere stillet.

Når jeg har sagt det, vil jeg gerne tilføje – og ministeren var inde på noget af det samme – at det ikke er hele vores kulturliv, der er gråt i gråt. Sammen med svagheder og forfaldstendenser kan vi glæde os over et meget bredt spekter af kulturudfoldelse, som vi ikke har set i mange år, ikke mindst blandt de unge, et spekter, der på én gang knytter bagud til de traditioner og den kultur, vi bygger på, frem til den hverdag og de problemer, som vi har i dag, og som samtidig dristigt griber nye og ofte uprøvede tendenser, som peger fremad. Men hvem er det, der gør det? Det er de brede folkelige kræfter, sådan som det vel i og for sig altid har været. Det er et minde om den tid, da, som vi synger, den kulturbærende overklasse talte

fransk med sin frue, tysk med sin tjener og dansk med sin hund. Dengang var det i høj grad det, man kaldte den usselige grå bonde, som var bærer af vores tradition og kultur og det uden at indkapsle sig over for rørelserne fra omverdenen. Det er folkelige bevægelser som vor højskole, vort folkeuniversitet og vore oplysningsforbund, som har ført og i høj grad endnu fører udviklingen videre. Jeg finder ikke, at denne folkelige, værdifulde side, som ministeren erkender, helt får den placering, som den fortjener og har brug for hverken i almenhed eller senere under Kunstfondet.

Der er ofte talt om, at socialisme og marxisme er noget, som er kulturfjendtligt, at vi kun er materialister. Også i denne ideologiske kamp bruges massemedierne meget, meget flittigt, men sandheden er en ganske anden; for os som marxister er tilværelsen ikke et spørgsmål om materielle eller kulturelle værdier, men om begge, for som Marx sagde: livet skal ikke blot være brød, det skal også være roser.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil gerne begynde med at sige tak. Den redegørelse, som danner grundlag for debatten i dag, er jo et svar på den opfordring, som den radikale gruppe den 12. september i år sendte til kulturministeren. Vi sendte den, fordi bogen »Rapport fra en kaffeklub« var kommet. Der var især ét spørgsmål, som redaktøren af bogen, regeringens undervisningsminister, rejste. Det var: hvorfor skal socialdemokratiet opretholde eller støtte en kunst, som meget sjældent er os eller vore vælgere til glæde og gavn? Og det spørgsmål trængte til en afklaring.

Er det nu blevet besvaret? Det er blevet besvaret i den forstand, at kulturministeren i sin redegørelse gang på gang har understreget, at kulturpolitikken virkelig er nyttig og kommer os alle til gode, og da socialdemokratiet er vores største parti, følger heraf, at undervisningsminister, fru Ritt Bjerregaard kan føle sig rolig, hun og de andre socialdemokrater får noget for deres penge. Men det var jo egentlig slet ikke det spørgsmål, undervisningsministeren rejste. Det, der var ment, var jo: kan vi få en socialdemokratisk eller en socialistisk kultur ud af at støtte kulturpolitikken?